

Zadání k seminářům z Práva životního prostředí I – jaro 2008

Pokyny k seminářům:

Každý student vypracuje a vloží svým jménem nejpozději před začátkem **příslušného semináře** (*příslušným seminářem je rozuměna seminární skupina, do které je student zapsán*) řešení zadaného/ých příkladu/ů do příslušné odevzdávány (*příslušnou odevzdávací skříňkou je ta, která je označena číslem seminární skupiny, do které je student zapsán*).

Ve výjimečných případech, tj. při nahrazování účasti v rámci jiného semináře, je možné, aby student odevzdal řešení do příslušné odevzdávány až před seminářem, kterého se zúčastní. O tomto postupu však musí vyučujícího předem, tj. nejpozději před začátkem **příslušného semináře**, vhodným způsobem (osobně, emailem) uvědomit.

U teoretických otázek bude na seminářích předpokládána příprava ze strany studenta. Pro aktivní účast ve výuce je student povinen mít na semináři k dispozici právní předpisy vztahující se k tématu daného semináře.

Zadání na seminář č. 3 (2. 4. - 3. 4. - 9. 4. - 10. 4. 2008)

Téma: Prevence a odpovědnost v právu životního prostředí.

Teoretické otázky:

1. Zabývejte se pojmem a základními prostředky prevence v právu životního prostředí.
2. Charakterizujte odpovědnost za přestupky při ochraně životního prostředí. Jak a v jakých právních předpisech je upravena?
3. Charakterizujte odpovědnost za jiné správní delikty při ochraně životního prostředí. Jak a v jakých právních předpisech je upravena?
4. Charakterizujte trestněprávní odpovědnost při ochraně životního prostředí. Jak a v jakých právních předpisech je upravena?
5. Vysvětlete rozdíly a vztah odpovědnosti za ekologickou újmu a odpovědnosti za škodu.

Příklady:

1. Strážce přírody narazil při pravidelné kontrole na území národního parku na dva mladíky, kteří se bavili zašlapáváním a odkopáváním jedinců skokana hnědého, ze silnice, přičemž následkem tohoto jednání většina jedinců uhynula. Strážce vyzval oba mladíky, aby zanechali svého jednání a prokázali svoji totožnost, s tím, že zahájí řízení o udělení blokové pokuty. Na toto mladíci nijak nereagovali a pokračovali ve svém jednání. Po opětovné výzvě strážce přírody fyzicky napadli.

- a) *Zabývejte se odpovědností mladíků s ohledem na jejich jednání vůči jedincům skokana hnědého. Kdy se bude jednat o přestupek a kdy o trestný čin?*
- b) *Má na kvalifikaci jednání mladíků vliv, zda jde o jedince zvláště chráněného, ohroženého, kriticky ohroženého druhu nebo druhu přímo ohroženého vyhubením?*
- c) *Zabývejte se odpovědností mladíků s ohledem na napadení strážce přírody.*

2. Česká inspekce životního prostředí zahájila správní řízení se stavební firmou Z. o udělení pokuty pro porušení ustanovení zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, kterého se měla firma Z. dopustit vyvezením výkopové zeminy a stavební sutě na pozemek ve vlastnictví pana A. (bez jeho souhlasu). Šetřením bylo zjištěno, že stavební suť obsahovala nebezpečné látky, které kontaminovaly okolní půdu.

- a) *Zabývejte se odpovědností stavební firmy Z.*

b) *Posuďte daný případ za podmínky, že firma Z. nařídila svému zaměstnanci odvézt odpad na skládku, ten však neuposlechl a odpad vyvezl do lesa.*

Související právní předpisy:

- ÚZ Životní prostředí
  - Trestní zákon
  - Občanský zákoník
  - Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
-

Zadání na seminář č. 4 (16. 4. - 17. 4. - 23. 4. - 24. 4. 2008)

Téma: Posuzování vlivů na životní prostředí – EIA, SEA.

Teoretické otázky:

1. Vysvětlete obsahově zkratky EIA a SEA.
2. Vymezte komplexně předmět posuzování vlivů na životní prostředí.
3. Které principy ochrany životního prostředí posuzování vlivů na životní prostředí naplňuje? Konkretizujte.
4. Popište bodově základní kroky procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí.
5. Které subjekty se účastní, resp. mohou účastnit procesu posuzování vlivů na životní prostředí a jaké je jejich postavení?
6. Zabývejte se hlavní cíli a úkoly územního plánování ve vztahu k ochraně životního prostředí.
7. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí v procesu pořizování územního plánu.
8. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí v územní řízení.
9. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí ve stavebním řízení.

Příklady:

1. V katastrálním území obce Větrný Jeníkov má firma CHEMO záměr umístit zařízení k výrobě chemikálií. Pozemek, na kterém má zmíněné zařízení stát spadá prozatím do kategorie zemědělská půda a vlastní jej obec. Obec již v tomto směru činí potřebné právní kroky, mj. podala návrh na změnu územního plánu. Někteří občané obce Větrný Jeníkov a zejména vlastníci přilehlých pozemků s tímto záměrem nesouhlasí.

- a) *Spadá uvedený záměr do působnosti zákon o posuzování vlivů na ŽP? Pokud ano, kdo dává podnět k zahájení procesu posuzování vlivů na ŽP, a který orgán je tzv. příslušným úřadem?*

Předpokládejte, že firma bude muset postupovat podle zákona o posuzování vlivů na ŽP.

- b) *Pokud vlastníci přilehlých pozemků, resp. jiní občané mají k záměru výhrady, jaký právní postup jim doporučíte dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.*
- c) *Na zpracování dokumentace a následně na řešení dílčí otázky v rámci vypracování posudku se podílel pan inženýr Horník. Co na to „říká“ platná právní úprava posuzování vlivů na životní prostředí?*
- d) *Došlo ke schválení stanoviska k posouzení vlivů uvedeného záměru na životní prostředí. Zabývejte se jeho právní povahou a právní významem pro futuro. Uveďte, jaké právní prostředky mohou uplatňovat občané obce, pokud s jeho obsahem nesouhlasí.*

e) *Podléhá změna územního plánu posuzování vlivů na životní prostředí. Svůj závěr odůvodněte.*

2. Ředitelství silnic a dálnic, ministerstvo dopravy a Jihomoravský kraj prosazují jako "jedinou možnou" alternativu spojení Brna a Vídně komunikací dálničního typu vybudování rychlostní silnice R52 v úseku Pohořelice - Mikulov. Se záměrem nesouhlasí řada dotčených obcí a jejich obyvatel. Podle názoru odpůrců stavby by měly být především posouzeny všechny reálné varianty spojení Brno - Vídeň dálničního typu, především možnost využití stávající dálnice D2 a vybudování obchvatu Břeclavi v dostatečné kapacitě a objektivně srovnány jejich vlivy na životní prostředí. K tomu by mělo dojít při pořizování územního plánu velkého územního celku, v terminologii dnešní legislativy při pořizování zásad územního rozvoje, pro dané území. Místo posouzení variant spojení v rámci územního plánování proběhl v letech 2003 - 2005 proces posouzení vlivů na životní prostředí samotné stavby – rychlostní silnice R52. V rámci tohoto posouzení však nebyla varianta spojení přes Břeclav ani jiné alternativy trasy Pohořelice - Mikulov vůbec zvažovány. Odpůrci stavby uplatnili v procesu EIA řadu dalších nesouhlasných připomínek. Ministerstvo životního prostředí vydalo přesto k záměru souhlasné stanovisko. Proti tomuto stanovisku podalo občanské sdružení N. a jeden z dotčených vlastníků správní žalobu. V ní žalobci namítají, že neposouzením reálných variant spojení Brno - Vídeň došlo mimo jiné k porušení evropských směrnic o ochraně zvláště chráněných druhů živočichů a jejich stanovišť, neboť zásah do chráněných území soustavy Natura 2000 (Pálava) lze uskutečnit jen tehdy, pokud neexistuje jiná, šetrnější varianta. Byla navíc porušena ustanovení týkající se mezistátního posuzování vlivů záměru, výstavba R52 bude mít nepochybně dopady na rakouské území.

- a) *Posuďte úspěšnost správní žaloby proti souhlasnému stanovisku o posouzení vlivů.*
- b) *Zabývejte se otázkou povinného zpracování variant umístění záměru.*
- c) *Jakým způsobem se v rámci posuzování vlivů záměru zohledňuje jeho vliv na území/životní prostředí sousedního státu.*

Související právní předpisy:

- ÚZ Životní prostředí (zejm. zákony č. 114/1992, 100/2001)
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Správní řád
- Správní řád soudní

Zadání na seminář č. 5 (31. 4. - 1. 5. - 7. 5. - 8. 5. 2008)

Téma: Ochrana životního prostředí v řízeních podle stavebního zákona. Integrované povolování.

Teoretické otázky:

1. Zabývejte se hlavní cíli a úkoly územního plánování ve vztahu k ochraně životního prostředí.
2. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí v procesu pořizování územního plánu.
3. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí v územním řízení.
4. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí ve stavebním řízení.
5. Vymezte pojem, cíl a obsah integrovaného povolení.
6. Vyjmenujte a blíže charakterizujte principy řízení o vydání integrovaného povolení.
7. Zabývejte se postavením jednotlivých subjektů v průběhu řízení o vydání integrovaného povolení.

8. Bodově popište hlavní kroky procesu vydávání integrovaného povolení.

Příklady:

1. Obecní zastupitelstvo na žádost investora pořídilo změnu územního plánu, která počítá s rozšířením golfového hřiště na další pozemky, které dříve sloužily výhradně zemědělskému hospodaření. Do pořizování územního plánu se zapojili také občané obce, kteří se obávají negativních vlivů rozšíření golfového hřiště na okolní prostředí, zejména kvalitu a množství podzemních vod, ale se svými výhradami neuspěli. V současné době se investor obrátil na příslušný stavební úřad s žádostí o vydání územního rozhodnutí o změně využití území a zároveň na orgán ochrany přírody ohledně vydání souhlasu k zásahu do krajinného rázu.
  - a) *Jak mohou občané obce zasáhnout do pořizování změny územního plánu? Jakými prostředky se mohou bránit proti schválenému územnímu plánu?*
  - b) *Jaký význam má územní plán pro navazující řízení podle stavebního zákona?*
  - c) *Zabývejte se postavením orgánu ochrany přírody v rámci územního řízení. Jaký význam má jeho souhlas, příp. nesouhlas na výsledek územního řízení?*
2. Provozovatel hodlá změnit způsob provozu u svého zařízení na výrobu surového železa, na které mu bylo v loňském roce vydáno integrované povolení podle zákona č. 76/2002.
  - a) *Zabývejte se právními aspekty této změny jak z hlediska požadavků zákon č. 76/2002 Sb., tak zákona č. 100/2001 Sb.*
  - b) *Zabývejte se možnými odpovědnostními následky v případě porušení právních povinností, ke kterým jste dospěli v odpovědi na předchozí otázku (viz bod a)).*

Související právní předpisy:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- ÚZ Životní prostředí
- Správní řád

Zadání na seminář č. 6 (14. 5. - 15. 5. - 21. 5. - 22. 5. 2008)

Téma: Právo na informace o životním prostředí. Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí

Teoretické otázky:

1. Ve kterých českých právních předpisech je upraveno právo na informace o životním prostředí, jakým způsobem a jaký je jejich vzájemný vztah?
2. Zabývejte se formami zveřejňování informací o životním prostředí.
3. Zabývejte se možnými postupy povinného subjektu z hlediska vyřízení žádosti o zpřístupnění informace o životním prostředí.
4. Jakými opravnými prostředky disponuje žadatel v těchto případech, (1) poskytnutí informace mu bylo odepřeno, (2) povinný subjekt na jeho žádost nereagoval, (3) byla mu poskytnuta neúplná informace.
5. Zabývejte se formami účasti veřejnosti na ochraně životního prostředí, včetně odkazů na příslušnou právní úpravu.
6. Které právní předpisy a jak upravují možnosti účastní občasných sdružení ve správních či jiných řízeních ve věcech ochrany životního prostředí?

Příklady:

1. Občanské sdružení zabývající se ochranou životního prostředí požádalo Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB), aby mu v souladu se zákonem o právu na informace poskytlo informace o hodnotách radioaktivního znečištění půdy a vodních zdrojů v okolí jaderné elektrárny. Přes několikeré urgencye s upozorněním na možné negativní dopady ne životy a zdraví obyvatel, domácích zvířat i užitkových rostlin v okolí elektrárny SÚJB na žádost několik měsíců nereagoval.

a) *Může SÚJB na žádost nereagovat? Odůvodněte.*

b) *Jak má v daném případě občanské sdružení postupovat?*

2. V územním řízení o umístění stavby, která podléhá integrovanému povolení, bylo doručeno stavebnímu úřadu podání pan K., vlastníka nemovitosti sousedící s pozemky, na nichž má být stavba umístěna, a občanské sdružení B. zabývajícího se ochranou životního prostředí, ve kterých se oba subjekty domáhají přiznání postavení účastníka řízení, s odůvodněním možných negativních ekologických dopadů na nemovitost, respektive místní životní prostředí.

a) *Zabývejte se postavením pana K. i občanského sdružení B. ve vztahu k územnímu řízení o umístění stavby.*

b) *Zabývejte se postupem stavebního úřadu v dané věci.*

c) *Zabývejte se opravnými právními prostředky, v případě odepření účastenství pana K. nebo občanského sdružení B.*

Související právní předpisy:

- ÚZ Životní prostředí
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Správní řád
- Správní řád soudní